

Valahol a szigeten

Somogyi György 70. születésnapjára

Szigetszentmiklósi Városi Galéria, 2016. X. 20. – XI. 10.

ANDOR ANNA

Ugyanúgy, mint tíz évvel ezelőtt, a hetvenedik születésnapján is kiállítást rendezett Somogyi György műveiből a Szigetszentmiklósi Városi Galéria. Nem véletlenül, hiszen Somogyi György alkotó-, kiállító művészként, művészetszervezőként, pedagógusként nem keveset tett a város vizuális kultúrájának gazdagításáért. 1982 és 1991 között a szigetszentmiklósi Insula Csoport vezetője volt, 1994-ben pedig egyik alapítója az ugyancsak szigetszentmiklósi központú Patak Csoportnak, amelynek vezetője lett, de a dunaharaszti Baktay Ervinről elnevezett kortárs múzeum és a szigetszentmiklósi városi galéria 1995-ös megalapítójaként is őt tisztelhetjük.

A korábbi alkalommal az *Úszó lép* című, nagy méretű kompozíciója került a tárlat fő falára, most viszont három, különböző magánygyűjteményből kölcsönzött alkotása. A többi kiállított mű is gyűjtők tulajdonában van, a mintegy ötven munka tizenhat tulajdonosé. Van köztük – ilyen Kószegi János –, aki az 1994-ben megalakult Patak Csoport és általában a régió művészetének támogatója, aki kamaratárlatnyi anyagot kölcsönzött, mások egy-két művel egészítették ki az együtttest. A tárlat félszáz alkotás révén a 80-as évek közepétől egészen maig átfogó képet ad Somogyi György törekvéseiről.

Művei többsége szorosan kötődik ahhoz a világhoz, amely körülveszi – a Csepel-szigeti, Szigetszentmiklós körüli természeti jelenségekhez –, ezekből az értékekből kiindulva általános törvényszerűségekre hívja fel a figyelmet. A festői gazdagság forrásvidékeként úgy értékelhetjük azt a környezetet, amelyet a *Valahol a szigeten* cím takar, mint egy sajátos emberi tartás, morális magatartás hátterét. Mivel pedig a festői és az etikai értékek nem választhatóak el egymástól, az a mikrokörnyezet, amelyhez Somogyi György újra és újra visszanyúl, valójában a művészi teljesség kiinduló vagy éppen hivatkozási pontját jelenti.

Ugyanúgy egyébként, ahogyan ez választott mesterei, Kocsis László, idősebb Nádasdy János és a talán mindhármuk számára mértékadónak mondható Paul Klee

esetében is történt. S az utóbbira való utalás újabb két fontos szempontra is fölhívhatja a figyelmet. Egyrészt arra, hogy a természetre, a látható világra való konkrét visszautaláshoz hasonlóan fontos, ha nem fontosabb az a művészi attitűd, amely szerint a művész a természeti folyamatokat, törvényeket mintegy modell-

SOMOGYI GYÖRGY:
Vörös és fekete, 2016,
szerigráfia, 21x13 cm

ként értelmezve maga is a teremtés belső logikája, alaptörvényei szerint építi a műveit és azokból magát az életművet. Másrészt pedig arra, hogy éppen az így létrejövő életmű valósítja meg a szó teljes értelmében a szigetjelenséget, azaz hozza létre azt a világot, amely semmivel össze nem téveszthető, amelynek minden részlete szerves egységben áll egymással.